

GEWASBESCHERMINGSMONITOR VERPLICHT VOOR TELERS

Binnen twee maanden na de oogst van een gewas zijn telers verplicht om een gewasbeschermingsmonitor in te vullen. In dit artikel leest u meer over deze monitor, die sinds februari 2015 door de Nederlandse overheid geïmplementeerd is in het kader van de richtlijn 'Duurzame gewasbescherming' van de Europese Unie.

Voorheen was iedere teler verplicht om een gewasbeschermingsplan te maken voorafgaand aan de teelt van een gewas. Sinds anderhalf jaar is dit niet meer nodig en volstaat het invullen van een gewasbeschermingsmonitor binnen twee maanden na afloop van de teelt.

Wat moet er in staan?

Er zijn verschillende onderdelen, die behandeld moeten worden, namelijk:

- de teeltfrequentie van het gewas en de voorvruchten in een zogenaamd vruchtwisselingsplan;
- rassenkeuze, met aandacht voor de

resistente/tolerante rassen en gecertificeerd zaad. Onder dit onderdeel vallen de keuze van rassen met resistentie tegen bietencysteeltjes, rhizoctonia en resistentie doorbrekende rhizomanie. Als een teler zaad gebruikt, dat via Suiker Unie geleverd wordt, dan is dit automatisch gecertificeerd;

- monitoring van schadelijke organismen in de bieten. Hierbij kunt u denken aan de bladschimmels, maar ook aan insecten zoals emelten, bodemschimmels zoals rhizoctonia of onkruiden zoals melganzevoet en virussen zoals rhizomanie of vergelingsvirus;
- gebruik van waarschuwings-, ad-

vies- en beslissingsondersteunende systemen gericht op tijdig signaleren van toenemende ziektedruk. Hier van zijn diverse voorbeelden voor de bietenteelt te vinden op www.irs.nl.

De meest bekende is wellicht de bladschimmelwaarschuwingsdienst. Maar ook kunt u denken aan de applicaties

- 'Overzaaien', 'Ziekten en plagen' en 'IRS-LIZ-onkruidbeheersing' of het gebruik van schadedrempels voor bijvoorbeeld aaltjes en bladluizen;
- toegepaste biologische, fysische en mechanische gewasbeschermingsmaatregelen, waaronder de inzet van biologische bestrijders en mechanische onkruidbestrijding;
- keuze van gebruikte gewasbeschermingsmiddelen op basis van risico's voor mens en milieu, bijvoorbeeld keuze aan de hand van de milieubelastingspuntentabel in de jaarlijkse uitgave Gewasbeschermingsbulletin of op www.irs.nl;

Bruine vaatbundels door rhizomanie (zie ook kader). Mocht een teler dit tegenkomen op zijn of haar perceel, dan is het verstandig om dit vast te leggen in de monitor en in het vervolg te kiezen voor een ras met aanvullende resistentie tegen rhizomanie.

De larve van de zweefvlieg eet zwarte bonenluizen. Hierdoor wordt de schadepremie van de zwarte bonenluis minder snel gehaald en kan een bespuiting soms uitblijven.

- emissiebeperkende maatregelen, inclusief toedieningstechniek;
 - resistentiemanagement bij het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Afwisseling van gewasbeschermingsmiddelen is hierbij van belang. Probeer daarbij niet alleen af te wisselen tussen werkzame stoffen, maar ook met stoffen uit andere chemische groepen;
 - overige maatregelen die hebben bijgedragen aan het verminderen van het gebruik van chemische middelen. Hierbij kunt u denken aan het gezond houden van het gewas door een goede bodemstructuur, goede bemesting en zuurtegraad van de bodem;
 - evaluatie van de toegepaste beheersmaatregelen.
- Op de website van IRS (www.irs.nl/gewasbeschermingsmonitor) is een voor-

beeld te vinden van een schema, dat een teler kan gebruiken om alles te registreren. Er zijn echter vele manieren om dit te doen, zoals het Unitip-programma van Suiker Unie. Het is dan nog nodig om de genomen maatregelen te evalueren. Daarnaast bieden diverse gewasbeschermingsleveranciers een invulschema aan op hun website.

Lessen voor volgend jaar

Doel van de monitor is ook te leren van de genomen beslissingen. In de toekomst zal het noodzakelijk zijn om met een daarvoor opgeleide adviseur de monitor te bespreken. Mogelijk dat het bijwonen van een Unitip winterbijeenkomst, waarin de genomen teeltmaatregelen worden geëvalueerd, ook voldoet. Dat zal leiden tot een duurzamere inzet van gewasbeschermingsmiddelen. Meer over duurzame gewasbescherming en een geïntegreerde bietenteelt kunt u lezen in de teelthandleiding suikerbieten, die te vinden is op www.irs.nl/ipm.

Elma Raaijmakers

LET OP DE SYMPTOMEN VAN RHIZOMANIE!

Een bietenplant die de symptomen van rhizomanie heeft noemen we een blinker.

De symptomen zijn:

- (licht)geel blad met een gestrekte, steiler staande bladsteel. De bladeren van een blinker steken meestal boven het gewas uit. Let op! Als er veel blinkers bij elkaar staan vallen ze veel minder goed op;
- een ingesnoerde wortel met een wortelbaard;
- bruin verkleurde vaatbundels onder de insnoering.

Wanneer u op uw bietenperceel veel blinkers heeft, kijk dan op www.irs.nl voor meer informatie. Wellicht kunt u beter kiezen voor een ras met aanvullende rhizomanieresistentie.

Bram Hanse

